naha- ja suguhaiguste konsultandina ja 1917—18 Vene Linnade Liidu põhjarinde hospidalites samas ametis. A. 1917 valiti P. Tartu ülikooli erakorraliseks, veebr. 1918 korraliseks professoriks oma erialal, kutsuti sügisel 1918 nahahaiguste üle loenguid pidama saksa okupatsioonivõimude poolt uuestiavatud Tartu ülikoolis ja määrati a. 1919 Tartu eesti ülikooli naha- ja suguhaiguste korral. professoriks, mis ametis on senini (1928). Alates a. 1920 on ta Eesti kaitseväe dermatoloog-konsultant ja ülendati a. 1921 sanitaar-kindralmajoriks. Oma erialalt on P. avaldanud hulga teaduslikke töid kodu- ja välismaa perioodilisis väljaandeis ja teotsenud viimasel ajal m. s. eriti leepra uurimise alal. A. 1916 avaldas ta Peterburis venekeelse nahahaiguste-käsiraamatu ja a. 1925 Tartus õpperaamatu »Suguhaigused«. Oma teaduslikkude teenete eest valiti ta a. 1927 Halle loodusuurijate akadeemia liikmeks ja rahvusvahelise leproloogiaseltsi (Pariisis) üheks aupresidendiks. — Otsese kutse-ala kõrval on P. elavalt osa võtnud seltskondlikust tegevusest. Ta oli üliõpilaskorporatsiooni »Frat. Estica« asutajaid, aa. 1902—06 Tartu linnavolinik ja juhtivalt tegev Tartu Pauluse koguduse rajamisel (1912—14); toimis mõnda aega ka Tartu Eesti Käsitööliste Seltsi esimehena ja aa. 1906 – 10 »Vanemuise« eestseisuse liikmena.

Isikl. j. m. saadud andmed. *T.*

PALVADRE, Anton, politika- ja kohtutegelane, sünd. 13. III 1886 Valgamaal Sangaste v. talupidaja pojana, õppis Karula klk.-koolis ja Riia vaimulikus seminaris, mille lõpetas a. 1906. Samal a. astus P. Tartu ülikooli õigusteaduskonda. Üliõpilasena võttis ta osa radikaalse ilmega üliõpilasseltsi »Ühenduse« asutamisest ja selle seltsi poolt korraldatud rahvalikkude kõnede pidamisest nii Tartus (»Karskuse Sõbras«, »Ugaunias«) kui ka väljaspool. Neil ajul (1907 - 08) tuli P -l 8 kuud kindlusevangistuses olla ühe 1905. a. peetud politilise kõne pärast. Lõpetanud 1911. a. ülikooli, asus P juristina Valka ja varssi Tallinna, ei saanud aga politilise ustavuse tunnistuse puudumise tõttu vastavailt rahukogudelt luba asjade ajamiseks kohtus ja hakkas advokaat O. Strandmann'i (vt.) tegelikuks abiks. Tallinnas võttis P. osa kohaliku Rahvahariduse Seltsi tegevusest, esinedes ka siin kõnedega. 1913. a. astus P. sõjaväe-teenistusse ja saadeti ilmasõja puhkemise järel a. 1914 väeliinile, kus ta järgm. a. suvel sakslaste kätte vangi langes. Alles 1918. a. lõpul pääsis ta kodumaale tagasi, toimis esialgu riigikontrollis juriskonsuldina ja kutsuti Eesti Sots.-dem. Tööliste Partei esindajana 1919. a. mais O. Strandmann'i kabinetti töö- ja hoolekande-ministriks. Samal kohal asus P. ka J. Tõnisson'i I kabinetis kuni 1920. a. juunini, mil sotsiaaldemokraadid oma esindajad valitsusest ära kutsusid. Selles ametis püüdis P. Eesti Vabariigi esimeste aa. ärevail ajul tööliste ja tööandjate teravaksläinud vahekordi pehmendada. 1920. a. lõpul asus P. »Sotsiaaldemokraadi« peatoimetajaks ja kuulus selle kinnijäämise järel ka »Tuleviku« toimetusse. E. S.-d. Tööliste Partei esindajana võttis P. agarasti osa I Riigikogu tegevusest, olles m. s. ka s.-d. rühma juhatajaks. II Riigikogust astus ta välja 1923. a. sügisel, mil ta valiti Riigikohtu liikmeks. Viimasel kohal asub P. praegugi (1928). 1927. a. oli ta riigikohtu abiesimeheks. Ka omavalitsuslikust tegevusest on P. Valga maakonna-nõukogu liikmena osa võtnud. Samuti on P.-l teeneid Eesti-Läti vahekorra selgitamisel. 1921. a. peale oli ta Eesti delegatsiooni juhatajaks Eesti-Läti piirikomisjonis kuni 1923. a. sügiseni, mil kõik piiritülid Tallinna konverentsil likvideeriti vastastikuse kokkuleppe alusel. A. 1924 peale on P. korraldanud Tartu ülikooli ülesandel õigusteaduskonna üliõpilastele praktilisi töid administratiivõiguse alal. Kohtutegelasena on P. õigusteadlaste päevadel ettekannetega esinenud ja vastavais ajakirjus oma erialalt kirjutisi avaldanud.

Isikl. j. m. saadud andmed. *T.*

PAREMBEKE, Bertram v., politiline tegelane, Taani maavalitseja asetäitja, on nähtavasti samast soost, millest võrsunud Farenbeck'i ja Farensbach'ide suguvõsad, ja arvat. sama, keda mainitakse ühes kun. Eerik Menved'i kirjas a.-st 1318 ja kes selle kirjaga saab ühes teiste Eestimaa aadelmeestega lääniks oma pärandusmõisad. A. 1328 on ta maakohtunik Eestimaal ja nimetab end hiljemini Tallinna losside ning terve Harjumaa kohtunikuks (*iudex castrorum Revaliae et totius terrae Hargiae*). Eesti talupoegade vabadusüritustele kevadel 1343 järgnenud saatuslikul ajal on P. etendanud teatavat osa Eesti ajaloos. Mainitud a. mai alul on ta nimelt Taani maavalitseja asetäitja Eestimaal. Millal ta sellele kohale saanud, on teadmata, kuid see võib olla sündinud kohe selle järel, kui maavalitseja Konrad v. Preen a. 1342 ordu poolt vangistati, nagu on arvatud, temal Liivimaa ja Hansa kaupmeestega tekkinud konfliktide ja maavalitsejana ülesnäidatud ebaõige talitusviisi tagajärjel. Võimalik aga, et v. Preen'i vangistusel on olnud teised motiivid ja et ordu on parema meelega näinud maavalitseja asetäitjana mõnd Eestimaa vasallidest kui taanlast. Igatahes osutab P. valimine maavalitseja asetäitjaks selgesti, kui nõrgal alusel oli tol ajal Taani autoriteet Eestimaal. 11. V 1343 võtab P. Tallinna raelt teatava hulga vilja,